

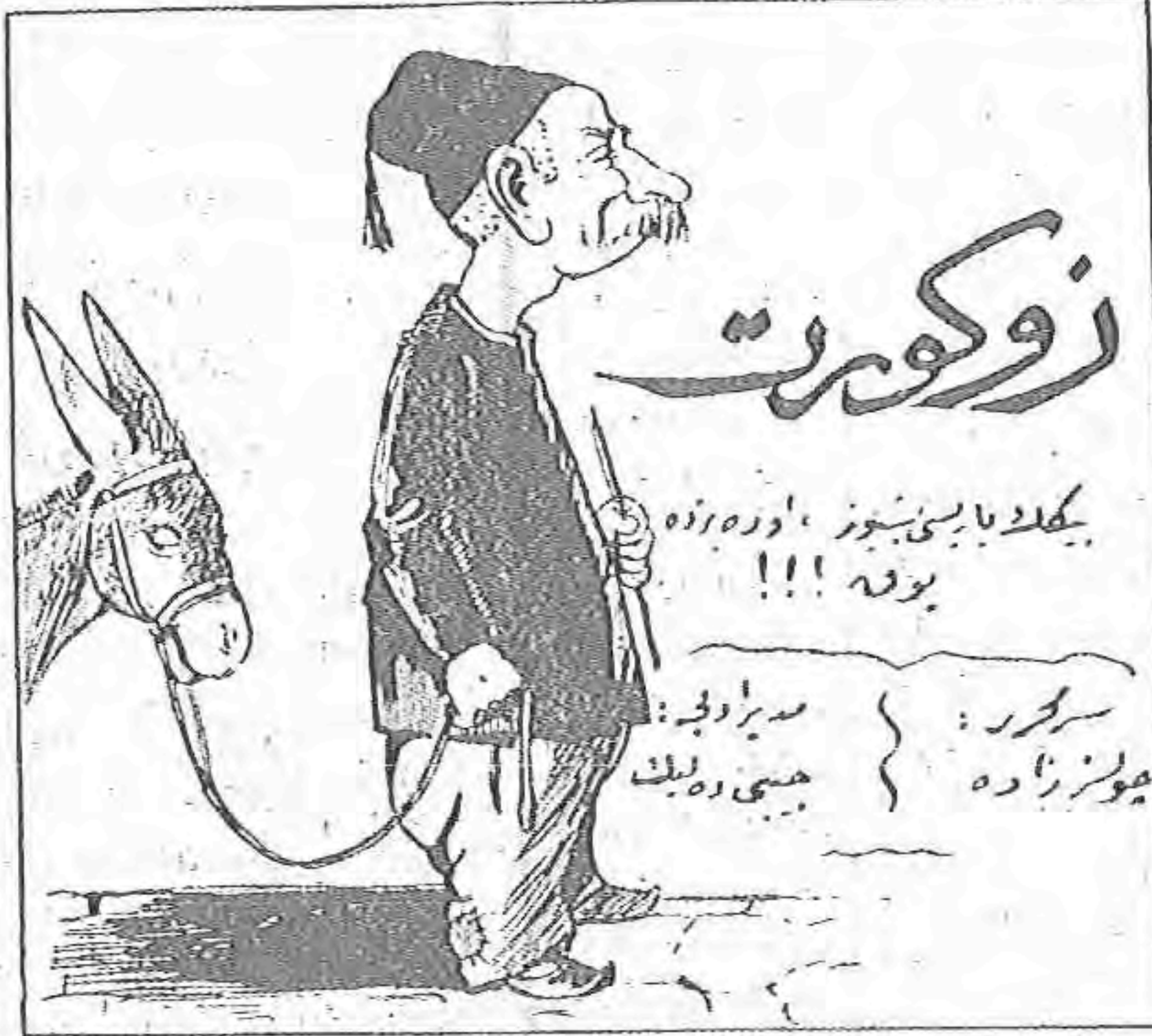
مدیر مسئول:

احمد مختار

آبونه:

(۲۵) غروشدر
ورسته لکی بوز نسخه
اعتبار ایندیله

درج اولن ایمان اوراق
انامه اولن اناز

صاحب امتیاز:

جمیل الشیم

اداره مدیری

و محل اداره:

درسه ائده، یازیده
تراموای چاده سنده
۱۲ نومبر اولی اداره
خانه ده سابق ملکیه
قائم نام لردن صراف
ناظم بک

مختصوس ایچون

اداره مدیرینه

سراجت اولنور

محرر لری:

تکمیل قدر و خارجلری

نسخه سی ۱۰ پاره

ملک تربیه سنه خادم و « ادب دائره سنه سنه » خارجه چیقاز مزاج غشته سی

نسخه سی ۱۰ پاره

ZÜĞÜRT, "Milletin terbiyesine hâdim ve 'edeb dairesinden' harice çıkmaz mizah gazetesi", Numero: 7, 15 Nisan 1327 [28 Nisan 1911], Sahib-i imtiyaz: Cemil Eşlim, Müdür-i mesul: Ahmet Muhtar, Matbaa-i Ebü'z-Ziya, İstanbul, haftada iki defa.

Benim Anladığım Nedir?

Bora, fırtına, anarşiye doğru!!.. Hepsi geçti. Ortalık süt liman. Fırsat buldukça muhaliflik damarları kabaran İkdam ve Yeni Gazete bile sakin.... Ne oldu, ne bitti; henüz kimse anlamadı, yani ben anlayamadım.

Ben zügürdüm. Binaenaleyh bî- tarafım. Ben bu geçen patırtılardan, gürültülerden, şunu anladım ki "cesaret" yalan, uydurma bir kelime imiş... Kezalik şunu anladım ki ekseriyet fırkasından büyük bir kısım uyanmışlar, gözlerini açmışlar.... Buna mukâbil Tanin'de büyük bir telaş, bir gürültü. Sonra sükûn. Sebep? Ah sebep, ah sebep. Ben biliyorum fakat... Hayır, hayır, bilmiyorum. Söyleyemedikten sonra bilmişim, bilmemişim neye yarar.. Yalnız şu kati ki herkes, bütün gazeteciler – hayır, Tanin ve peykleri yani kuyrukları olan Ziya ile Tercüman müstesna - idare-i hazıradan memnun değil. Fırsat bulur bulmaz aleyhe dönüyorlar. Kimisini Siyonizm meselesinin icab-ı muhitiyeden ol-

duğundan Merkez-i Umûmiye'nin Manastır'a naklini yazdılar. Yani Selanik'te Musevi çok demek istediler. Kimisi kabinenin düşebileceğini yazdılar. Yani kabine iktidarsızdır, idaresizdir, düşmesi lazımdır dediler. Kimisi yalancının mumu yanmaz dediler, yani Hüseyin Cahid Bey gibi adamların yalanları çabuk meydana çıkar dediler, dediler... Gördünüz mü? İdare-i örfiyeye lüzum yok derler. Ya bu heyecanı ve teşvik-i efkârı (!) mucip sözleri yazmaktan gazeteleri kim men edecek?.. Her halde ahali benim gibi idare-i örfiyenin devam etmesi lüzumuna inanmışlardır.

Doğrusunu isterseniz, bu birkaç günlük patırtıdan, gazetelerin ve bilhassa Tanin'in ifadelerinde pek çok şeyler öğrendim. Evvela Mekteb-i Hukuk talebesinin şimdiye kadar derslerini hep yanlış okuduklarını anladım. Bu zavallı talebeye Mecelle okuturlar da maddeleri ezberletmeye çalışırlar. Şekk ile yakîn zail olmaz yani bilinen bir şey için şüphe olmaz derler, tevehhüme itibar yoktur derler, derler... Halbuki Tanin'den ve kuyruklarından anladığımıza göre bunların aslı şekk ile yakîn zail olur, tevehhüme itibar vardır imiş. Öyle ya, öyle ya. Tevehhüme itibar olmasaydı memlekette heyecan uyandırıyor sunuz diye Divan-ı Harp gazetelere beyanname mi gönderirdi? Şekk ile yakîn zail olmasa idi "Hizb-i Cedid" namı takılan yüz on kişinin, Tanin'in buyuruğu mucibince elli altmış kişinin sulha doğru değil, anarşiye doğru gittiklerini anlayabilir miydik, izah bilir miydik... Mecelle'de berâet-i zimmet asıldır, derler. Şaşarım akıllarıma. Berâet-i zimmet asıl değil, fer'dir. Asıl olaydı, yeni mebusların bir takım mebuslara mütegalibe namını verdikleri vakit tebriyeye çalışmaları lazım gelirdi. Halbuki onlar başka diğer meselelerle uğraştılar. Demek ki bunlar daha mühim. O halde berâet-i zimmet asıl, değildir, fer'dir; kaidesi Cahid Bey'in istikbali kadar parlak, Ziya'nın makaleleri gibi doğru, Divan-ı Harb'in beyanname gibi kati değil mi?

Yalnız bu kadar mı? Ben başka bir şey anlamadım mı? Elbette Tanin'in telaşları boşuna değildir; elbette müthiş!! Bir makale yazdıktan sonra kırdığı putu anlamış gibi bir daha bu meseleden bahs etmeyen Ziya'nın havadan sudan bahs açması sebepsiz değildir; elbette ve elbette "Hizb-i Cedid" kafilesinin bir takım tekliflerde bulunması tesadüfi değildir. Bunların sebeplerini söyleyeyim mi? Fakat... Ya Divan-ı Harb gücenirse? Neme lazım. Söylemem, söylemem. Menafi-i millet için söylemek istediğim sözlerden dolayı alakadarânı gücendirirsem... ya...ya.... neme lazım sesimi keserim daha iyi. Su küçüğün söz büyüğündür. Yeni Gazete ile İkdam varken söz bize düşmez. Neme lazım...

Zügürt

Büyük Sözler

“İttihad ve Terakki Cemiyeti'nin birçok hatası vardır, bu hataların memleketeye zararı da olmuştur.” 8 Nisan 1327 [21 Nisan 1911] Hüseyin Cahid
Züğürt- Bari sen söyleme!..

“Mazide birçok hataların, sehvlerin vukubulduğunu itiraf etmekle beraber şu sehvyâtı ıslah niyetle bir gürültü çıkarılması taraftarı değiliz.”

Ahmet Agayef

Züğürt- Kelamından olur malum kişinin kendi miktarı!

“Bıçak kemiğe dayandı.”

Ziya Gazetesi

Züğürt- Öyle olmasaydı bu kadar gürültüye mahal kalmazdı ya!!

“Ekseriyet fırkasının gayri mebuslar garazkârdır.”

Mehmet Abidullah

“Böyle ekseriyete canım kurban olsun.”

Ziya-Mehmet Abidullah

“Biz bu vaka ile İttihad ve Terakki Fırkası'nın mahv olduğunu söylüyoruz.”

Hüseyin Cahid

[Çevrimyazı: Çiğdem Önal Emiroğlu]